

Dotýkejte se, prosím!

1. Co to je **Blind Friendly Web**?
2. Znáš nějaké **organizace**, které se starají o nevidomé?
3. Co je to **Braillovo písmo**?
4. U následujících otázek zaškrtni správnou odpověď:

	Ano	Ne
a) Při rozhovoru s nevidomým není důležité, jestli se mu dívám do očí, nebo do tváře; stejně to nevidí.		
b) Je buď člověk vidící, který vidí vše kolem sebe, nebo nevidoucí, který nevidí nic, neexistuje nic mezi tím.		
c) Neplatí vždy, že ten, kdo nevidí, má lépe vyvinuté ostatní smysly.		
d) Kdo používá bílou hůl, nic nevidí.		
e) S nevidomým mohu mluvit o barvách a jiných zrakových vjemech. Mohu používat slovesa jako dívat se, mrknout se, prohlédnout atd.		
f) Všichni nevidomí vidí jen tmu.		
g) Pokud je nevidomý neupravený, nebo má špinavé oblečení, měl/a bych ho na to upozornit.		
h) Při seznámení s nevidomým je vhodné nechat si od něj ohmatat obličej, aby si mě dokázal představit.		
i) Nevidomí mohou žít jako vidící lidé. Mohou se vzdělávat, cestovat, pracovat a věnovat se koníčkům.		
j) Brýle nenapraví každou poruchu zraku.		
k) Nevidomí mají vyvinutý „šestý smysl“ pro překonávání překážek.		
l) Ztrátou zraku se člověk nestává zcela závislý na pomoci okolí.		
m) Záležitosti, týkající se nevidomého, probírám vždy raději s ním samotným, nikoli s jeho průvodcem.		
n) Pokud má nevidomý vodícího psa, mohu si s ním hrát, dávat mu pamlsky, hladit ho atd., aniž by o tom nevidomý věděl.		

Skupinové aktivity – s kamarády nebo spolužáky se vystřídejte v roli vidící/nevidomí

1. Zkus si roli **průvodce** – první kontakt, jak vést nevidomého, cesta po schodišti, otevírání dveří
2. Poznáš jednotlivé **zvuky** bez vizuální kontroly? (využij připravené pomůcky, reaguj na zvuky z okolí)
3. **V restauraci** – usad' kamaráda ke stolu, pomocí indikátoru hladiny mu pomoc, aby si sám nalij vodu do sklenice, popiš mu, co a kde má na talíři a nakonec ho naved', aby se podepsal na účtenku.
4. Napiš svoje jméno v **Braillově písmu** a s kamarády nebo spolužáky si je navzájem zkuste přečíst.
5. **Závěrečná reflexe** – jak ses cítil jako průvodce a jako nevidomý? Co mají nevidomí lehčí, co těžší? Co pro Tebe bylo nejtěžší? Co jsi zvládl bez problému?
6. Čas na hraní! Zkus si zahrát nějakou společenskou hru pro nevidomé. Zkus si přečíst hmatovou knížku, házet si s ozvučeným míčkem, složit Rubikovu kostku...

Co by se mohlo hodit při kontaktu s nevidomým nebo slabozrakým člověkem

1. Pokud potkám nevidomého člověka, je dobré nabídnout mu svoji pomoc, ale nevnucovat ji.
2. Chovej se a jednej se zrakově postiženým přirozeně, nenuceně, bez rozpaků.
3. Nevidomého nejprve oslovím, mohu se mu představit, pak mu nabídnu svoji paži. Rozhodně ho nikam netahám, nebo netlačím před sebou.
4. Při doprovázení z místa na místo bych měl/a jít na méně schůdné straně, kde hrozí jakékoli nebezpečí – výkopy na chodníku, silniční provoz atd. Upozorním na překážky nejen slovy, ale také zpomalením chůze.
5. Při chůzi nepoužívej slova jako tam, kousek dál, blízko... Pokus se vždy popsat okolnosti co nejpřesněji, např. vpravo, vlevo, metr od Tebe apod.
6. S nevidomým nebo slabozrakým bych měl/a být neustále v kontaktu, a to nejen prostřednictvím hmatu, ale také pomocí slov.
7. V určitých situacích prokáži zrakově postiženému laskavost i tím, když mu např. přečtu pro něj špatně čitelný text. Vždy je dobré zeptat se, s čím konkrétně mohu pomoci.
8. Při komunikaci se zrakově postiženým se neboj používat slova jako vidět, mrknout, prohlédnout si. Tato slova používají nevidomí k vyjádření způsobu vnímání: cítit, hmatat, dotýkat se.
9. Pokud mluvíš s nevidomým, dívej se mu do očí, do tváře. Je neslušné dívat se jinam a nevidomý to pozná.
10. Neboj se pomáhat!

Projekt Dotýkejte se, prosím! je realizován s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky.

Pro přípravu pracovního listu byly využity materiály Tyflocentrum Plzeň, o. p. s.